TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-12

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU MİSTİK, METAFİZİK, GELENEĞE YASLANAN ŞİİR

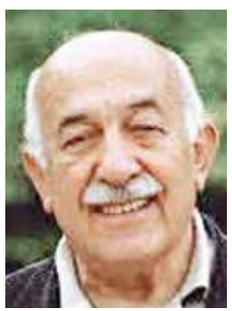
Asaf Halet Çelebi, İsmet Özel, Cahit Zarifoğlu, Erdem Bayazıt, Nuri Pakdil gibi isimler Türk edebiyatında dinî değerleri, geleneğe duyarlılığı ve metafizik anlayışı öne çıkaran bir anlayışa sahip sanatçılardır. Bu şairlerin eserleri, "mistik, metafizik, geleneğe yaslanan şiir" olarak da bilinmektedir. İslami değerleri insani değerlerle özdeşleştirip ön plana çıkaran bu sanatçılar eserlerinde; ahiret inancı, varoluş, varoluşun amacı, mutlak gerçek, hayat, ölüm, zaman ve insan gibi konuları ele almışlardır. İslami duyarlılıkla yazılan bu şiirlerde geleneğe duyarlı olma da görülen başka bir özelliktir.

CAHİT ZARİFOĞLU

Cumhuriyet Dönemi şairlerindendir. Ankara'da doğan sanatçı, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Maraş'taki gazetelerde şiir ve hikâyeler yazdı. Maraş'ta Açı adlı bir de dergi çıkardı. Ankara ve İstanbul'daki çeşitli dergilerde şiirler yazdı. İlk şiirlerinde İkinci Yeni şiir anlayışının izleri vardır. Anadolu insanlarının acılarını, sevgilerini; dinsel inançları çerçevesinde ele aldı. Son şiirlerinde insan sevgisi, toplumsal mutluluk, madde-ruh çatışması temalarını işlemesinde İslam duyarlılığının etkisi vardır. Hikâye, roman, günlük, piyes gibi birçok türde eser veren sanatçı şairlik yönüyle ön planda oldu. *İşaret Çocukları, Yedi Güzel Adam, Menziller, Korku ve Yakarış* şiir; İns hikâye; *Yaşamak* anı; *Bir Değirmendir Bu Dünya* deneme türündeki eserlerinden bazılarıdır.

ERDEM BAYAZIT

Cumhuriyet Dönemi şairlerindendir. 1939'da Maraş'ta doğan sanatçı, ilkokul ve lise öğrenimini doğduğu yerde tamamlamıştır. Yüksek öğrenimini Ankara Üniversitesi DTCF Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde tamamlamıştır. Edebiyat öğretmenliği kütüphane müdürlüğü, genel sekreter, başkan yardımcılığı gibi görevlerde bulunan sanatçı aynı zamanda milletvekili seçilerek meclise de girmiştir. Modernleşen insanın ve çevrenin sorunlarının çözümünde dinî yaşamı ilke edinmiştir. 1960 yılından itibaren Türk şiirinde İslam'a yönelen şiir hareketinin önde gelen temsilcilerinden olmuştur. Oldukça tok ve gür sesli bir söyleme sahiptir. İslam estetiğinin biçimlendirdiği kapalı ve imgeci bir söylem ortaya koymuştur. Siyasal, kültürel ve sosyal alanlarda da etkin şekilde rol almış bir sanatçıdır. *Sebep Ey, Risaleler, Şiirler* (şiir); *İpek Yolundan Afganistan'a* (gezi yazısı) sanatçının eserleridir.

SORULAR

SORU 1

Şiirlerinde metafizik kuşkular, dünya, ahiret, kozmik alem, ölüm ve hayat ile ilgili temaları ele almıştır. İnancını şiirlerine aksettiren şair, İslam'ın kendi içindeki yansımalarını etkili semboller ve serbest çağrışım yoluyla dile getirmiştir. *İşaret Çocukları* adlı eserinde bu yansımalar net bir biçimde görülmektedir. Serbest tarzda yazdığı şiirlerinde kendine özgü biçimsel denemeleri ön plana çıkarmıştır. Çocuk edebiyatı alanına önemli katkıları olan sanatçı düzyazı türlerinde de eserler vermiştir.

Bu parçada tanıtılan şair aşağıdakilerden hangisidir?

A)Sezai Karakoç
B)Erdem Bayazıt
C)Bahattin Karakoç
D)Cahit Zarifoğlu
E)Sedat Umran

Cevap: D

SORU 2

Aşağıda verilen şairlerden hangisi, dinî değerleri, geleneğe duyarlılığı ve metafizik anlayışı öne çıkaran şiirler kaleme <u>almamıştır</u>?

A)Cahit Zarifoğlu
B)Ebubekir Eroğlu
C)Sedat Umran
D)Erdem Bayazıt
E)Ece Ayhan

Cevap: E

SORU 3

Modernleşen insanın ve çevrenin sorunlarının çözümünde dinî yaşamı ilke edinmiştir. 1960 yılından itibaren Türk şiirinde İslam'a yönelen şiir hareketinin önde gelen temsilcilerinden biri olmuştur. Siyasal, kültürel ve sosyal alanlarda etkin bir şekilde rol alan sanatçının şiir türünde kaleme aldığı *Sebep Ey* adlı eseri oldukça önemlidir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

A)Cahit Zarifoğlu
B) Mehmet Akif İnan
C) Erdem Bayazıt
D) Nuri Pakdil
E) Ebubekir Eroğlu

Cevap: C